

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ ,

בהתאם לסעיף 7 לחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959, להתיר לנציגויות ישראל בחו"ל, באמצעות שליחיה הרשמיים של המדינה, לגייס ולקבל תרומות לצורך עריכת אירועי יום העצמאות, בסכום כולל של עד שבעה (7) מיליון ₪ בשנה, בהתאם לתנאים המפורטים בהחלטה זו.

לשם אישור גיוס וקבלת התרומות, יקים משרד החוץ (להלן גם: המשרד) ועדה משרדית לעניין גיוס וקבלת תרומות לאירועי יום העצמאות בחו"ל. בחינת התרומות תיעשה בהתאם לנוהל לצורך אישור גיוס וקבלת תרומות לעריכת אירועי יום העצמאות, המצורף להחלטה זו (להלן: "הנוהל"). הנוהל מסדיר את ההליך לאישור גיוס וקבלת תרומות כאמור, העקרונות והשיקולים בבחינת התרומות ומגבלות על גיוס וקבלת תרומות, והכול בשים לב לעקרונות בדבר מינהל תקין, שמירה על טוהר המידות ואמון הציבור בשירות הציבורי והיעדר ניגוד עניינים.

עיקרי הנוהל הינם כדלקמן:

- א. יאושרו גיוס וקבלת תרומות מגורמים בעלי זיקה לישראל בלבד;
 - ב. כל תרומה תיבחן באופן פרטני על-ידי הוועדה המשרדית, אשר בין שיקוליה בבחינת הבקשה יהיו זהות התורם ויחסי הגומלין שלו עם הנציגות, מטרות התרומה, שיעורה או שוויה, תיאורה, שיקולים תקציביים, עקרונות של טוהר מידות והיעדר ניגוד עניינים, ואפשרות לפגיעה בתדמית המדינה או המשרד עקב קבלת התרומה;
 - ג. תרומה מגורם יחיד לכל נציגות לא תעלה על 20,000 ₪;
 - ד. סך התרומות לכל נציגות לא יעלה על תקציב הנציגות לאירוע;
 - ה. הסך הכולל של התרומות שיתקבלו על-ידי כלל הנציגויות לא יעלה על 7 מיליון ₪ בשנה;
 - ו. דבר התרומה, לאחר אישורה, יפורסם על-ידי המשרד;
 - ז. לא תינתן לתורם כל תמורה בעבור התרומה.
- ככל שיידרשו בעתיד שינויים או עדכונים של הנוהל, משרד החוץ יוכל לבצעם, ובלבד שלא תהיה בהם סטייה מהותית מעקרונותיו, ובתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה.

החלטה זו תפורסם ברשומות.

דברי הסבר

רקע כללי

נציגויות דיפלומטיות של מדינות זרות נוהגות לערוך אירועים נרחבים לציון יום העצמאות של מדינתן. אירועים אלה מהווים את אירוע הדגל השנתי של הנציגויות הזרות בכל העולם. מדובר על אירוע בהיקף גדול, בהשתתפות מאות מוזמנים, בהם נכללים אורחים מהדרג המדיני, הפוליטי, הביטחוני והכלכלי הבכיר ביותר, כמו גם קובעי מדיניות, מובילי דעת קהל, גורמי תקשורת, וגורמים רבים ומשפיעים אחרים במדינה המארחת, וכן נציגים מהסגל הדיפלומטי של המדינות הזרות ואנשי הקהילה היהודית המקומית (במקרה של ישראל). כמקובל בעולם, אירועים אלה כוללים פעמים רבות גם קידום של תרבותה של המדינה עורכת האירוע, ומהווים עוגן מרכזי לפעילות הדיפלומטית בחו"ל.

לנוכח הנוהג הדיפלומטי המקובל בעולם לקיים אירועי יום העצמאות, ישנו צורך חיוני כי מדינת ישראל תקיים באמצעות נציגויותיה בחו"ל, אירוע מרכזי ומשמעותי ברמה המקובלת והראויה, באופן שיקדם את יחסי החוץ של ישראל. למותר לציין, כי הכוונה לעריכת אירוע סביר ושאינו מנקר עיניים, ואולם, לנוכח הקיצוצים בתקציבי הממשלה במהלך השנים, מתקשות נציגויות ישראל בחו"ל לערוך אירוע זה בהיקף וברמה כמקובל ע"י מדינות העולם, דבר הפוגע בצרכי שירות החוץ הישראלי.

סעיף 5 לחוק שירות המדינה (סיווג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959 (להלן: החוק) אוסר על עובד מדינה להתרים כספים, לגבות או לקבל כספי תרומות, זולת לאוצר המדינה ובתוקף תפקידו. סעיף 7 לחוק קובע כי הממשלה רשאית להתיר פעילות האסורה על-פי סעיף 5 הנ"ל, וזאת לטובת מטרה ציבורית בדרך כלל או למקרה מסוים, וכי היתר זה יפורסם ברשומות.

ואכן, הממשלה אישרה לאורך השנים גיוס וקבלת תרומות מגורמים שונים ולמטרות שונות (וראו למשל: החלטה 1716 – היתר לקבלת כספים עבור משרד התרבות והספורט, מיום 20.5.2010; החלטה 3903 – היתר לגיוס תרומות עבור עמותת "עלה נגב - נחלת ערן" מיום 4.12.2011; החלטה 3759 – היתר לקבלת תרומה עבור נציבות כבאות והצלה, מיום 11.10.2011; החלטה 3704 – היתר לגיוס תרומות לטובת עמותת הקרן למורשת הכותל המערבי, מיום 8.9.2011; והחלטה 289 – מתן היתר לקבלת תרומה עבור המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, מיום 29.5.2013).

בסיכום דיון מיום 17.8.2003 בעניין תרומות למשרדי הממשלה, נקבע על-ידי היועץ המשפטי לממשלה כי אין פסול מוסרי בכך שקיימים גורמים בארץ ובחו"ל המעוניינים לתרום למדינת ישראל, אך יש להסדיר את דרכי הפעולה והפיקוח של הנושא. עוד נקבע באותו דיון, כי עד להסדרה כוללת של הנושא, יש להביא כל תרומה כאמור לאישור הממשלה, לאחר קיום התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה בהיבטי טוהר המידות ועם משרד האוצר. בהמשך לישיבה זו הוקם צוות בין-משרדי לבחינת ההסדרה של נושא התרומות למשרדי הממשלה. הצוות גיבש טיוטת נוהל בין-משרדי לאישור קבלת תרומות, אך אימוצו על-ידי הממשלה טרם הושלם.

במסגרת דוח ביקורת על היבטים בפעילות משרד החוץ של משרד מבקר המדינה משנת 2006, צוין כי תקנון משרד החוץ מתיר לנציגויות לקבל תרומות, בתנאים מסוימים, אף שלא ניתן לכך אישור הממשלה, וכן, כי לא הובהרו ההגבלות והאיסורים החלים על המתרימים ועל התורמים, ואף לא נקבע הסכום המרבי שמותר לגייס. המבקר התייחס לנושא זה כבר בדוח קודם משנת 2003. לנוכח דוח המבקר, הונחו נציגויות ישראל בחו"ל להפסיק את גיוס וקבלת התרומות לטובת קיום אירועי יום העצמאות.

עם זאת, כאמור, לנוכח הקיצוצים הנרחבים בתקציב הממשלה, אין עוד באפשרות נציגויות ישראל בחו"ל לקיים אירועים כראוי וכמקובל בעולם - במתכונת צנועה וסבירה - דבר העלול לפגוע בפעילות מרכזית בעשייה הדיפלומטית של מדינת ישראל בחו"ל. כן צוין כי לאחרונה אף הסתבר שיחול קיצוץ נוסף בתקציב אירועי יום העצמאות הקרובים, לשנת 2015.

לשם ההשוואה לגבי המקובל בעולם, חשוב להדגיש כי חלק ניכר של מדינות מרכזיות דמוקרטיות ונאורות - כגון ארה"ב, בריטניה ועוד - נשען על תרומות וחסויות למימון אירועי יום העצמאות של מדינתם. מדינות אלו אף מפרסמות את רשימת נותני החסות שתורמו למימון האירוע על גבי ההזמנות עצמן ובשילוט המוצב בקבלות הפנים.

לנוכח האמור לעיל, מוצע כי לצורך גיוס וקבלת התרומות לאירועי יום העצמאות בנציגויות ישראל בחו"ל, יקים משרד החוץ ועדה משרדית, שהרכבה: המשנה למנכ"ל וראש המערך המולטילטרלי - יו"ר; ראש המערך המדיני או נציגו; סמנכ"ל למינהל או נציגו; חשב המשרד או נציגו; היועץ המשפטי או נציגו; ומנהל מחלקת מינהל ותקציב במערך המדיני. הוועדה תפעל בהתאם להוראות נוהל תרומות משרדי, אשר גובש בתיאום עם מחלקת ייעוץ וחקיקה (ייעוץ) במשרד המשפטים. הנוהל מסדיר את ההליך לאישור גיוס וקבלת התרומות, העקרונות והשיקולים בבחינת התרומות ומגבלות על גיוס וקבלת תרומות, והכול בשים לב לעקרונות בדבר מינהל תקין, שמירה על טוהר המידות ואמון הציבור בשירות הציבורי, ובהיעדר ניגוד עניינים. מנגנון זה אף יעוגן בתקנון שירות החוץ.

יודגש כי הצעת ההחלטה הנוכחית והנוהל המפורט לצידה, באים להסדיר, לאחר עבודת מטה ממושכת ומקיפה בשיתוף עם מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים ובתיאום עם משרד האוצר, את נושא גיוס וקבלת תרומות לאירועי יום העצמאות של נציגויות ישראל בחו"ל וליתן מענה לליקויים שהועלו בדוח מבקר המדינה משנת 2006, והכל בהתאם לחוק בחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959, ועל בסיס טיוטת נוהל תרומות בינמשרדי. טיוטת ההצעה והנוהל מסדירים את קבלת היתר הממשלה לגיוס וקבלת התרומות על ידי עובד ציבור, בהגבלת היקף התרומה ובבחינת טוהר המידות והיעדר ניגוד עניינים ביחס לתרומה ולתורם.

עיקרי הנוהל, המצורף להחלטה, מפורטים כאמור בגוף ההחלטה.

החלטה זו תפורסם ברשומות.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועץ המשפטי של משרד החוץ כי אין מניעה משפטית לקבל את ההצעה (מצ"ב חו"ד).

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי;

תחום פעולה עיקרי: 01 חוץ וביטחון;

מוגש על ידי שר החוץ

ה' בניסן התשע"ה
25 במרץ 2015

נוהל גיוס וקבלת תרומות לטובת אירועי יום העצמאות בנציגויות ישראל בחו"ל

פרק א': מבוא

- מטרה 1. נוהל זה בא להסדיר את ההליך לאישור גיוס וקבלת תרומות למימון אירועי יום העצמאות בנציגויות ישראל בחו"ל, ולעגן עקרונות ראויים לאישור התרומות האמורות, אשר יבטיחו מינהל תקין ושמירה על טוהר המידות.
- הגדרות 2. בנוהל זה -

"תרומה" – בין בכסף ובין בשווה כסף.

"משרד החוץ" – משרד החוץ של מדינת ישראל ונציגויותיו בחו"ל.

"ועדת התרומות" או "הוועדה" – ועדה משרדית לבחינת גיוס וקבלת תרומות למשרד החוץ ונציגויותיו ולאישור גיוסן וקבלתן של תרומות כאמור.

- הסדרת גיוס וקבלת תרומות 3. (א) לא תגויס ולא תתקבל תרומה למימון אירועי יום העצמאות בנציגויות ישראל בחו"ל אלא בכפוף להוראות נוהל זה.

(ב) לא תגויס ולא תתקבל תרומה למימון אירועי יום העצמאות בנציגויות ישראל בחו"ל שיש בה כדי לעקוף את הוראות הדין, מדיניות ממשלתית או מדיניות משרד החוץ.

פרק ב': הליך אישור גיוס וקבלת תרומות

- ועדת תרומות משרדית 4. (א) תוקם ועדה משרדית לבחינת גיוס תרומות למשרד החוץ ואישור קבלתן, וחבריה יהיו:

(1) המשנה למנכ"ל וראש המערך המולטילטרנלי – יו"ר;

(2) ראש המערך המדיני או נציגו;

(3) סמנכ"ל למנהל או נציגו;

(4) חשב המשרד או נציגו;

(5) היועץ המשפטי או נציגו;

(6) מנהל מחלקת מנהל ותקציב במערך המדיני.

(ב) החלטה לאשר גיוס וקבלת תרומה תאושר ברוב של ארבעה חברים ובהם החשב והיועץ המשפטי.

תיעוד גיוס וקבלת 5. (א) הוצעה תרומה למשרד החוץ והוא מעוניין לקבלה, תתעדה הנציגות
ההצעה לתרומה וחוות
דעת לפני דיון בוועדת
התרומות

(ב) לבקשה למתן אישור לקבלת תרומה יצורפו חוות דעת של היועץ
המשפטי למשרד החוץ ושל חשב משרד החוץ. חוות הדעת תתייחס, בין
היתר, לעקרונות ולשיקולים המפורטים בפרקים ג' - ה' לנוהל זה, העוסקים
ככלל בטוהר המידות, בניגודי עניינים, באמון הציבור בשירות הציבורי,
ובהשפעות ובשיקולים תקציביים. כמו כן יפורטו בחוות הדעת הטעמים
שביסוד התרומה, לאיזה מטרות נועדה, סכומה או שוויה, יחסי הגומלין
הקיימים בין התורם לבין משרד החוץ, ולגבי תרומה בשווה כסף – תיאורה.
תיעוד קבלת ההצעה למתן התרומה יצורף כנספח לחוות הדעת.

פרסום קבלת התרומה 6. (א) עם אישור קבלת התרומה, יפורסם דבר התרומה, סכומה וייעודה,
ושם התורם
באתר האינטרנט של הנציגות הרלוונטית ובאתר האינטרנט של משרד החוץ,
שם ירוכזו התרומות שאושרו והתקבלו.

ככלל, כל תרומה שאושרה תפורסם באמצעים המוזכרים לעיל בציון שם
התורם. ביקש התורם שלא לפרסם את שמו, תשקול הוועדה האם לאשר את
קבלת התרומה ללא פרסום שם התורם, לפי נסיבות העניין. סירב התורם
לפרסום שמו והוועדה אישרה זאת, תפורסם התרומה ללא ציון שם התורם.

אישור ממשלה 7. החליטה ועדת התרומות כי יש לאשר את קבלת התרומה, אולם קיימים
מטעמים מיוחדים
טעמים מיוחדים לפיהם ראוי שהממשלה תאשר אף היא את קבלת התרומה,
כגון עניין הנוגע ליחסי חוץ, עניין שבמדיניות הממשלה וכיו"ב, רשאית היא
להעביר את החלטתה לאשר את התרומה לאישור הממשלה, באמצעות שר
החוץ, בצירוף חוות דעתה המנומקת, אשר תהיה ערוכה לפי האמור בסעיף
5(ב).

פרק ג': עקרונות תקציביים בקבלת תרומות

תקציב 8. תרומה מגורם יחיד לכל נציגות לא תעלה על סך של 20,000 ₪.
9. סך התרומות לכל נציגות לא יעלה על תקציב הנציגות לאירוע והסך הכולל
של התרומות שיתקבלו על-ידי כלל הנציגויות לא יעלה על 7 מיליון ₪ בשנה

פרק ד': שיקולים הנוגעים לשמירה על טוהר המידות בבחינת תרומה

זהות ומהות התורם 10. בעת בחינת התרומה יש לברר את מירב הפרטים על זהות ומהות התורם,
לרבות -

- (1) היות התורם בעל זיקה לישראל;
- (2) זהות בעלי השליטה בתאגיד תורם;
- (3) האם מדובר בתורם שהוא גורם עסקי או גורם הפועל שלא למטרות רווח, למטרות ציבוריות פילנתרופיות;
- (4) מהו משך הקשר עם התורם;
- (5) יחסי הגומלין של התורם עם הנציגות;
- (6) מהם הטעמים שביסוד התרומה;
- (7) האם התורם נזקק בעבר להפעלת סמכות של משרד החוץ או הנציגות שאליה הוא מעוניין לתרום, והאם הוא צפוי להיזקק להפעלת סמכותם של גורמים אלה בעתיד.

11. איסור גיוס וקבלת תרומה ממקור בלתי חשש כי בגיוס וקבלת התרומה יש משום הלבנת הון, לא תתקבל התרומה.

12. (א) בעת בחינת התרומה יש לוודא שאין חשש לפגיעה בטוהר המידות, ובפרט יש לוודא האם למשרד החוץ ואו לנציגות יש ניגוד עניינים בקבלת התרומה. אם קיים ניגוד עניינים כאמור, יש לבחון האם ניתן להסדירו באופן שניתן לאשר קבלת התרומה או שהוא מהווה מניעה מוחלטת מקבלתה.

(ב) יש לוודא שהתרומות ניתנות למשרד החוץ ללא תמורה כלשהי או ציפייה לקבלת תמורה כלשהי ממשרד החוץ, במישרין או בעקיפין, בעת מתן התרומה ואף לאחר מכן. חסות פומבית או פרסום בתמורה לתרומה יעשו בכפוף להוראת תכ"ס מספר 15.3.1 בדבר פרסומת מסחרית, חסות ממשלתית והשתתפות משרדי ממשלה בכנסים, מיום 14.1.2013.

(ג) בעת בחינת התרומה יש לבדוק האם יש בתרומה כדי להקנות לתורם עדיפות בקידום עסקיו.

(ד) ככלל, יש להימנע מגיוס או קבלת תרומה מגורם שאמור להיזקק לשירות מהנציגות או מהמשרד, אשר כרוכה בו הפעלת שיקול דעת.

13. איסור הפליה בעת בחינת התרומה יש לוודא שאין בגיוסה, קבלתה, בתנאיה, באופן חלוקתה וכיו"ב, משום הפליה פסולה, לרבות מטעמים של גזע, דת, מין או לאום, או פגיעה בגזע, עדה, דת, מין, לאום או כל קבוצת אנשים אחרת. אין רואים הפליה או פגיעה לפי סעיף זה כאשר הדבר מתחייב מאופיייה, מהותה או ייעודה של התרומה.

שמירה על תדמית 14. בעת בחינת התרומה יש לשקול אם צפויה פגיעה בתדמית מדינת ישראל המדינה ומשרד החוץ ומשרד החוץ, כתוצאה מקבלת התרומה.

פרק ה': שמירה על טוהר המידות לאחר קבלת תרומה

אי מתן קדימות 15. (א) מתן התרומה לא יהווה שיקול כלשהו בהפעלת שיקול דעתם של עובדי משרד החוץ בעניינו של התורם, והם ינהגו בענייניו כבכל עניין שבא לפניו. לתורם בשל מתן התרומה בין השאר, לא תינתן לעניינו של התורם קדימות כלשהי בטיפול, הנובע מעצם מתן התרומה.

(ב) החלטות בעניינים החורגים מפעולות שגרתיות של המשרד הקשורות לתורם, יתקבלו מטעמים מיוחדים, לאחר אישור היועץ המשפטי של משרד החוץ.

פרק ו': רישום תרומות בספר התקציב

תקצוב תרומה בכסף 16. א. לאחר אישור הועדה לקבלת התרומה, בהתאם לפרק ב', ולשם נראות, ובשווה כסף בקרה ופיקוח, תרומה בכסף תירשם בספר החשבונות של הנציגות, בחשבון מסוג "הכנסה" אשר יהיה חשבון ייעודי לצורך קבלת תרומות לאירועי יום העצמאות.

ב. תרומה בשווה כסף תוצג בדוחות הכספיים של המדינה, בהתאם לכללים שיפרסם החשב הכללי.

ג. רק לאחר אישור וקבלת התרומה, ניתן יהיה להוציא את ההוצאה בגינה.

ד. בתום ביצוע התשלומים, יועבר דו"ח הוצאה מפורט למטה משרד החוץ.

פרק ז': הוראות שונות

שמירת דינים 17. (א) נוהל זה אינו גורע מתנאים, היתרים או אישורים אחרים הנדרשים לפי כל דין.

18. תרומה שמימושה לא ניתן יהיה לאשר תרומה שמימושה עשוי לחייב התקשרות עם ספק מחייב התקשרות עם ספק מסוים, למעט התקשרות עם ספק יחיד הנעשית בהתאם לדיני המכרזים. עם ספק מסוים למען הסר ספק מובהר כי התקשרויות עם צדדים נוספים, ככל שנדרשות לצורך מימוש ייעוד התרומה, ייעשו לפי דיני המכרזים.
19. בעלי התפקידים הרשאים להתרים בחו"ל הרשאים להתרים כספים לטובת אירועי יום העצמאות יהיו הרשאים להתרים שליחיה הרשמיים של מדינת ישראל בלבד.



ה' בניסן ה'תשע"ה
25 במרץ 2015

חוות דעת משפטית חלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

אישור גיוס וקבלת תרומות לאירועי יום העצמאות של נציגויות ישראל בחו"ל

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

סעיף 5 לחוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים) התשי"ט-1959 (להלן: "החוק") אוסר על עובד מדינה להתרים כספים, לגבות או לקבל כספי תרומות, זולת לאוצר המדינה ובתוקף תפקידו. סעיף 7 לחוק קובע כי הממשלה רשאית להתיר פעילות האסורה על-פי סעיף 5 חנ"ל, וזאת לטובת מטרה ציבורית בדרך כלל או למקרה מסוים, וכי היתר זה יפורסם ברשומות.

הממשלה אישרה לאורך השנים גיוס וקבלת תרומות מגורמים שונים וזאת במקרים מיוחדים ולתכלית ראויה (כגון: החלטה 1716 – היתר לקבלת כספים עבור משרד התרבות והספורט, מיום 20.5.2010; החלטה 3903 – היתר לגיוס תרומות עבור עמותת "עלה נגב - נחלת ערן" מיום 4.12.2011; החלטה 3759 – היתר לקבלת תרומה עבור נציבות כבאות והצלה, מיום 11.10.2011; החלטה 3704 – היתר לגיוס תרומות לטובת עמותת הקרן למורשת הכותל המערבי, מיום 8.9.2011; ולאחרונה החלטה 289 – מתן היתר לקבלת תרומה עבור המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, מיום 29.5.2013, ועוד).

בסיכום דיון מיום 17.8.2003 בעניין תרומות למשרדי הממשלה, נקבע על ידי היועץ המשפטי לממשלה כי אין פסול מוסרי בכך שקיימים גורמים בארץ ובחו"ל המעוניינים לתרום למדינת ישראל, אך יש להסדיר את דרכי הפעולה והפיקוח של הנושא. עוד נקבע באותו דיון, כי עד להסדרה כוללת של הנושא, יש להביא כל תרומה כאמור לאישור הממשלה, לאחר קיום התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה בהיבטי טוהר המידות ועם משרד האוצר. בהמשך לשיבה זו הוקם צוות בין-משרדי שגיבש טיוטת נוהל לאישור קבלת תרומות, אך הנוהל טרם אומץ ע"י הממשלה.

במסגרת דוח ביקורת על היבטים בפעילות משרד החוץ של משרד מבקר המדינה משנת 2006, צוין כי תקנון משרד החוץ מתיר לנציגויות לקבל תרומות, בתנאים מסוימים, אף שלא ניתן לכך אישור הממשלה, וכן, כי לא הובהרו ההגבלות והאיסורים החלים על המתרימים ועל התורמים, ואף לא נקבע הסכום המרבי שמותר לגייס. המבקר התייחס לנושא זה כבר בדוח קודם משנת 2003. לנוכח דוח המבקר, הונחו נציגויות ישראל בחו"ל להפסיק את גיוס וקבלת התרומות לטובת קיום אירועי יום העצמאות.

לשם השוואה לגבי המקובל בעולם, יודגש כי חלק ניכר של מדינות מרכזיות דמוקרטיות ונאורות - כגון ארה"ב, בריטניה ועוד - נשען על בסיס תרומות וחסויות למימון אירועי יום העצמאות של



מדינתם. מדינות אלו אף מפרסמות את רשימת נותני החסות שתורמו למימון האירוע על גבי החזמונות עצמן ובשילוט המוצב בקבלות הפנים.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה הנוכחית והנוהל המפורט לצידה מסדירים הנושא בהתאם לדין כמפורט לעיל, בהתבסס על טיוטת נוהל בינמשרדי ועל עבודת מטה ממושכת, ובתיאום עם מח' ייעוץ וחקיקה (ייעוץ) במשרד המשפטים ובתיאום עם משרד האוצר, ונותנים מענה לליקויים שעליהם הצביע דוח המבקר מ-2006. בין היתר קובע הנוהל הקמת ועדה משרדית, בראשות המשנה למנכ"ל המשרד ובהשתתפות, בין היתר, חשב ויועץ משפטי או נציגיהם, וכולל בפירוט את העקרונות והשיקולים בבחינת התרומות, מגבלות על גיוס וקבלת תרומות. הכול, בשים לב לעקרונות בדבר מינהל תקין, שמירה על טוהר המידות ואמון הציבור בשירות הציבורי, ובהיעדר ניגוד עניינים. עיקרי הנוהל כדלקמן:

- א. יאושר גיוס וקבלת תרומות מגורמים בעלי זיקה לישראל בלבד;
- ב. כל תרומה תיבחן באופן פרטני על-ידי הוועדה המשרדית, אשר בין שיקוליה בבחינת הבקשה יהיו זהות התורם ויחסי הגומלין שלו עם הנציגות, מטרות התרומה, שיעורה או שוויה, תיאורה, שיקולים תקציביים, עקרונות של טוהר מידות והיעדר ניגוד עניינים, ואפשרות לפגיעה בתדמית המדינה או המשרד עקב קבלת התרומה;
- ג. תרומה מגורם יחיד לכל נציגות לא תעלה על 20,000 ₪;
- ד. סך התרומות לכל נציגות לא יעלה על תקציב הנציגות לאירוע;
- ה. הסך הכולל של התרומות שיתקבלו על-ידי כלל הנציגויות לא יעלה על 7 מיליון ₪ בשנה;
- ו. דבר התרומה, לאחר אישורה, יפורסם על-ידי המשרד;
- ז. לא תינתן לתורם כל תמורה בעבור התרומה.

הנוהל יעוגן בתקנון שירות החוץ. ככל שיידרשו שינויים או עדכונים של הנוהל בעתיד, משרד החוץ יוכל לבצעם, ובלבד שלא תהיה בהם סטייה מהותית מעקרונותיו, ובתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה.

הצעת ההחלטה מובאת לאישור הממשלה לאחר שהתקבל בכנסת חוק התפזרות הכנסת התשע-עשרה, התשע"ה-2014, לאחר שנערכו הבחירות לכנסת ה-20, ואולם בטרם כוננה ממשלה חדשה. פסיקת בית המשפט העליון והנחיית היועץ המשפטי לממשלה מחייבות איפוק בקבלת החלטות ממשלה גם בתקופה זו.

כאמור בדברי ההסבר להצעה, בשנים האחרונות חל קיצוץ משמעותי בתקציב משרד החוץ, דבר שפגע קשות, בין היתר, בתקציבי הפעילות של נציגויות ישראל בחו"ל וכפועל יוצא בתקציב אירועי



יום העצמאות הנערכים מידי שנה. הודגש לעיל כי ישנו צורך חיוני לכך שמדינת ישראל תקיים באמצעות נציגויותיה בחו"ל, אירוע מרכזי ומשמעותי לציון אירוע יום העצמאות, ברמה המקובלת והראויה – ובאופן סביר ושאינו ראוותני – שיקדם את יחסי החוץ של ישראל. יום העצמאות הקרוב יחול השנה בתאריך ד' באייר תשע"ה (22 באפריל 2015), בעוד כ-4 שבועות בלבד, ועל מנת שהנציגויות בחו"ל והמטה בארץ יוכל ליישם את ההחלטה הנוכחית ביחס ליום העצמאות הקרוב, יש הכרח לאשר את גיוסן וקבלתן של תרומות לאירועי יום העצמאות של הנציגויות כבר עתה.

ההחלטה תפורסם ברשומות כנדרש.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת מח' ייעוץ וחקיקה (ייעוץ) במשרד המשפטים כי אין מניעה לקבלת הצעת ההחלטה והנוהל המצורף.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

עמדת היועץ המשפטי של משרד החוץ הינה כי אין מניעה משפטית בקבלת ההצעה.

אהוד קיין

אהוד קיין	היועץ המשפטי למשרד החוץ	25/03/2015	אהוד קיין
שם	תפקיד	תאריך	חתימה